

Autorka: Weronika Dorociak

Pomysł na projekt: Szkolna wystawa

Przygotowanie wystawy w ramach uczniowskiego projektu ma wiele walorów edukacyjnych i wychowawczych. Przyda się jako utrwalenie wiedzy historycznej zdobytej podczas lekcji, zachęci uczniów do samodzielnego poszukiwania informacji i źródeł, będzie też świetną okazją do ćwiczenia kreatywności i kształtowania poczucia estetyki. Ekspozycja może być poświęcona tematyce historycznej, ale nie musi – w formie wystawy przedstawić można też różne zagadnienia społeczne, a nawet prawa fizyki (wzorem niech będzie tutaj Centrum Nauki Kopernik).

W organizację wystawy w ramach projektu może włączyć się grupa uczniów i uczennic. Warto, aby uczniowie sami wybrali temat wystawy, zaplanowali pracę i podzielili się zadaniami. We wsparcie projektu można zaangażować nauczycieli różnych przedmiotów – oprócz historyka lub historyczki doradzać uczniom mogą nauczyciele plastyki, techniki, wiedzy o kulturze itd. W realizacji projektu pomoże uczniom nasz materiał dodatkowy ze scenariuszem projektu (do pobrania ze strony CEO).

Niezależnie jednak, czy wystawa będzie realizowana jako projekt pozalekcyjny czy podczas zajęć z całą klasą, warto rozpocząć od zajęć wprowadzających, podczas których uczniowie dowiedzą się, czym są wystawy. Poniżej przedstawiamy zbiór kilku pomysłów na takie zajęcia.

JAKIE SĄ SPOSOBY PRZEDSTAWIANIA HISTORII?

Lekcję warto zacząć od zapytania uczniów, jakie sposoby przedstawiania historii znają. W dyskusji spróbujcie stworzyć listę takich metod. Mogą to być np. książki historyczne, filmy historyczne, muzea, komiksy, spacerowanie trasami historycznymi, gry komputerowe, wywiady ze świadkami historii, artykuły w prasie, gry miejskie i wiele, wiele innych!

Kiedy już je wymienicie, warto zwrócić uwagę uczniów i uczennic na to, że każdy z tych sposobów ma swoją specyfikę, np. książka historyczna jest bardzo dokładna, ale potrzeba dużo czasu, żeby ją przeczytać. Natomiast oglądając film historyczny nie dowiemy się wszystkich szczegółów, ale jest to atrakcyjny dla oka sposób przekazywania wiedzy.

Na koniec warto podsumować dyskusję. Wystawa jest jednym z bardzo wielu sposobów przedstawiania historii. Wyróżnia ją skupienie na konkretnym temacie, atrakcyjna forma wizualna, zastosowania nowych technologii oraz pokazywanie prawdziwych eksponatów. Jest to szybka forma zdobywania wiedzy, w niecałą godzinę możemy dowiedzieć się wielu ciekawostek na dany temat, a także lepiej poznać i zrozumieć pokazany wątek z historii.

CO TO JEST WYSTAWA?

Wystawa to zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego „wystawiony na pokaz zbiór przedmiotów”. Warto dodać, że ten zbiór ma określony przekaz oraz nie ogranicza się tylko do eksponatów, ale różnego rodzaju atrakcyjnych wizualnie przedmiotów, które pomogą nam poznać jakieś wydarzenia z historii.

Wystawa to też pewna przestrzeń interakcji i budowania emocji, wrażeń czy odczuć, a przede wszystkim miejsce, które ma nas skłonić do zastanowienia i dalszych poszukiwań.

PO CO POWSTAJĄ WYSTAWY?

- Wystawy powstają, aby w atrakcyjny sposób przybliżyć odbiorcom pewien temat. Są także miejscem do pokazania ważnych starych przedmiotów, czyli eksponatów.
- Dzięki wystawom sami autorzy mają szansę poznać dokładnie jakiś temat i uporządkować swoją wiedzę.
- Szczególną rolę pełnią miniwystawy np. znajdujące się w szkole, ponieważ mają szansę dotrzeć ze swoim przekazem do osób, które rzadko bywają w muzeach czy galeriach.

GDZIE ZNAJDUJĄ SIĘ WYSTAWY? I JAKIE SĄ ICH RODZAJE?

Rodzajów wystaw jest bardzo wiele. Zapytaj uczniów, czy byli kiedyś na jakiejś wystawie albo o niej słyszeli. Spróbujcie stworzyć listę znanych Wam wystaw. Oprócz ekspozycji poruszających wątki historyczne, popularne są np.:

- wystawy sztuk pięknych, na których są prezentowane obrazy, czy rzeźby, np. Muzeum Narodowe w Krakowie,
- wystawy o technice, np. w Centrum Kopernika w Warszawie,
- wystawy o egzotycznych krajach czy innych kulturach, np. Muzeum Podróżników im. Tony'ego Halika w Toruniu,
- wystawy o problemach społecznych, np. o ekologii,
- i wiele, wiele innych...

Zazwyczaj wystawy znajdują się w muzeach czy galeriach, ale nie tylko. Wystawy napotkamy również w plenerze czy w skansenach. Miniwystawy mogą być zlokalizowane np. na dworcu kolejowym, albo na rynku miejskim, gdzie mają szansę dotrzeć do dużej grupy ludzi. Wystawy w różnej formie mogą być prezentowane także w szkolnych murach.

Wystawy mogą znajdować się także w Internecie. Są one prezentowane w formie pokazu slajdów z ciekawymi materiałami. Warto pokazać uczniom przykład takiej internetowej wystawy:

- <https://www.google.com/culturalinstitute/beta/exhibit/xwJCjKuq-bi6JA>
- albo w formie wirtualnego spaceru po istniejącym muzeum, np. w Internecie możemy zwiedzić wystawę główną Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie <http://wirtualnyspacer.polin.pl/>

Wystawy historyczne są zatem tylko jednym z wielu typów wystaw, warto o tym pamiętać, wybierając temat własnej wystawy.

JAKIE TEMATY MOŻNA ZAPREZENTOWAĆ NA WYSTAWIE?

Na wystawie historycznej można zaprezentować właściwie dowolny temat, mogą to być życiorysy ważnych osób, przebiegi bitew, ważne wydarzenia historyczne, ale także kwestie związane z codziennością, np. sposób ubierania w innych epokach, czy też rozwój architektoniczny naszego miasta albo naszej

dzielnicy. Zwykle jednak nawet w największych muzeach wystawy są ograniczone do bardzo konkretnego tematu, np. Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

CO JEST CIEKAWE, A CO NUDNE NA WYSTAWACH?

Warto, aby uczniowie przypomnieli sobie własne wizyty w muzeach, galeriach itp. i zastanowili się jakie rzeczy ich zainteresowały, a jakie woleli omijać szerokim łukiem. Oczywiście każdy ma własny gust i rzeczy, które podobały się jednemu, niekoniecznie muszą podobać się drugiemu. Klasowa dyskusja na ten temat może być naprawdę pasjonująca. Dobry pomysłem będzie wspólne stworzenie listy z plusami oraz minusami wystaw. Dzięki temu tworząc własną wystawę, będziecie wzorować się na tych elementach, które przykuły naszą uwagę.

Po przeprowadzeniu lekcji wprowadzającej przekaz uczniom scenariusz projektu i zachęć do rozpoczęcia pracy nad własną wystawą. Teraz ich kolej!

Zdjęcia z warsztatów Solidarnej Szkoły w ZSP w Równem, fot. Aneta Cyran

Weronika Dorociak – absolwentka historii na Uniwersytecie Warszawskim. Uczestniczyła w tworzeniu wystawy stałej Muzeum Warszawskiej Pragi oraz kilku czasowych ekspozycji. Współpracowała także z instytucjami i organizacjami zajmującymi się edukacją, m.in. Muzeum Warszawy, Muzeum Historii Polski.